

Dosarul nr. 2ra-776/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Șușchevici)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Guvernului Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea din 29 mai 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă și împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cerere depusă de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

c o n s t a t ă:

La 13 mai 2019 Mihail Gheorghiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că cererea de chemare în judecată este înaintată cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța judecătorească și compensarea cheltuielilor pentru restabilirea dreptului încălcat.

A indicat reclamantul, că prin sentința Judecătoriai Cahul, sediul central din 17 decembrie 2018, Mihail Gheorghiev a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzută de art. 171 alin. (3), lit.b) Cod penal și condamnat la 22 de ani de închisoare. A subliniat că, arestarea preventivă, aplicată în calitate de măsură preventivă în privința sa a fost menținută până la intrarea sentinței în vigoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 aprilie 2019 a fost menținută sentința Judecătoriai Cahul, sediul central din 17 decembrie 2018, care a

devenit definitivă și executorie, astfel, din data de 17 decembrie 2018 și până la data de 23 aprilie 2019 (în total 4 luni și 8 zile), dînsul s-a aflat în arest preventiv conform sentinței Judecătorei Cahul sediul central din 17 decembrie 2018.

A făcut referire reclamantul la articolul 25 din Constituția Republicii Moldova: Libertatea individuală și siguranța persoanei; Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile; Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege; Reținerea nu poate depăși 72 de ore. [Art.25 al.(3) în redacția LP351-XVdin 12 iulie 2001, MO90-91/02.08.01 art.699], iar arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. [Art.25 al.(4) în redacția LP351-XVdin 12 iulie 2001, MO90-91/02.08.01 art.699].

Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea - în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

A mai indicat că, prin Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 3 din 23 februarie 2016, au fost declarate neconstituționale: alineatul (3); sintagma „90 de zile” de la alineatul (5); alineatele (8) și (9) ale art. 186 Cod de procedură penală. A subliniat reprezentantul reclamantului că, art. 186 (11) Cod de procedură penală stipulează cu certitudine că prevederile stabilite la alin. (5), (6) și (10) se aplică, în mod corespunzător, la examinarea cauzei în apel, astfel, a conchis reclamantul că, nu a avut nici un drept legal Judecătoria Cahul sediul central, începînd cu 17 decembrie 2018 să-i aplice lui Mihail Gheorghiev ca măsură preventivă-arestul, până la intrarea în vigoare a sentinței Judecătorei Cahul sediul central din 17 decembrie 2018, or, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pe o durată de cel mult 30 de zile, conform art. 25 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, în perioada 17 decembrie 2018-23 aprilie 2019 lui Mihail Gheorghiev i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 4 luni și 8 zile, ilegal, acesta fiind ilegal lipsit de libertate, astfel, prin aceste erori, săvârșite în procesul penal de către instanța de judecată lui Mihail Gheorghiev, pe parcursul a 4 luni și 8 zile i-a fost violat unul din drepturile fundamentale, garantat de art. 25 din Constituția Republicii Moldova - dreptul la libertate individuală și la siguranță.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 5, 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

A menționat reclamantul că, art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului stipulează cu certitudine că orice persoană are dreptul la satisfacție echitabilă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege, iar art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice stipulează cu certitudine că toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție, orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și

public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

A subliniat reclamantul că, art. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale stipulează cu certitudine obligația generală a statului de a recunoaște oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție, iar art. 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale îi garantează reclamantului Mihail Gheorghiev dreptul la libertate și la siguranță, precum și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale îi garantează lui Mihail Gheorghiev dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

La fel, a menționat că art.41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale îi garantează lui Mihail Gheorghiev dreptul la o satisfacție echitabilă atunci, când îi este violat un drept al său, garantat de Convenție și de Protocoalele adiționale la Convenție, iar Republica Moldova, ca înaltă parte contractantă, este obligată să înlătore toate consecințele acestor violări ale drepturilor garantate, or, art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova stipulează cu certitudine că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate, iar art. 4 din Constituția Republicii Moldova stipulează cu certitudine că: Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte, dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Reieșind din cele expuse în cererea de chemare în judecată și în conformitate cu prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 5, 6 și 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25 și 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 11, 14 Cod civil, a solicitat reclamantul, încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui Mihail Gheorghiev suma de 1000000 de Euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța de judecată și suma de 20000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 29 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc.

La 25 iunie 2020, Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea

apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind interpretarea art. 25 alin. (4) și art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Prin decizia din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 septembrie 2021 Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 27 ianuarie 2021 și a încheierii instanței de apel din 27 ianuarie 2021 cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru a fi sesizată Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

În motivarea recursului a indicat că, decizia și încheierea instanței de apel sunt neîntemeiate și urmează a fi casate deoarece sunt emise cu încălcarea normelor de drept material și procedural. Instanța de apel neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 ianuarie 2021.

În conformitate cu art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Conform scrisorii de comunicare Curtea de Apel Chișinău a comunicat decizia motivată participanților la 18 februarie 2021 (f.d. 194).

Cererea de recurs a fost declarată la 05 martie 2021, adică în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 13 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informându-i despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii.

La 19 mai 2021 Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc ca fiind inadmisibil.

Intimații Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova pînă la data examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului nu au depus referințe.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că, cererea de recurs declarată împotriva deciziei și încheierii ale Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, este depusă și semnată în interesele lui Mihail Gheorghiev, de avocatul Nicolae Daniliuc.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002 profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.

Totodată, art. 25 alin (1) lit. a) al Legii cu privire la avocatură stabilește că, licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul neexercitării repetate, în decursul unui an, a atribuțiilor, dacă anterior avocatului i s-au aplicat sancțiuni disciplinare.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit deciziei Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 07 decembrie 2020 avocatului Nicolae Daniliuc i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 februarie 2021 s-a respins cererea lui Nicolae Daniliuc cu privire la suspendarea deciziei.

Prin urmare, cererea de recurs depusă de către Nicolae Daniliuc în interesele lui Mihail Gheorghiev este semnată de o persoană neîmputernicită, or, la data de 19 martie 2021, acesta nu mai avea dreptul de a practica profesia de avocat și să reprezinte în instanță clienți.

Prin prisma art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată.

În astfel de circumstanțe, drept urmare a retragerii licenței de avocat, Nicolae Daniliuc nu are calitatea de reprezentant a lui Mihail Gheorghiev în procesul civil, iar semnarea și depunerea cererii de recurs de către aceasta contravine prevederilor art. 75 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, cererea de recurs este depusă de o persoana care nu este în drept să-l declare.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. c) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Mihail Gheorghiev, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru